

REGULERING AV FISKET ETTER ØYEPÅL I 2015

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår at øyepålfisket i 2015 i hovedsak blir regulert på samme måte som i 2014, og at beslutning om innføring av kvotereguleringer på fartøybasis blir tatt når totalkvoten foreligger.

2 FISKET ETTER ØYEPÅL I 2014

Når rådgivningen for 2014 forelå høsten 2013, ble den norske totalkvoten for øyepål satt til 108 000 tonn. I tillegg kan norske fartøy fiske 15 000 tonn øyepål i EU sonen.

Tabell 1: Oversikt over norske kvoter og fangster av øyepål i perioden 2005-2014

År	Kvoter (tonn)		Fangster (tonn)		
	NØS	EU sonen	NØS	EU-sonen	Totalt
2005	-	1 000	317	2	319
2006	-	1 000	14 308	28	14 336
2007	-	1 000	4 667	55	4 722
2008	36 500	1 000	6 128	522	6 650
2009	127 170	1 000	36 004	1289	37 293
2010	80 000	6 000	58 762	6 907	65 669
2011	3 150	0	3 191	19	3 209
2012	20 000	5 000	2 756	1 839	4 595
2013	137 000	20 000	26 807	20 284	47 091
2014	108 000	15 000	10 436	1 955	12 391

Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 30. oktober 2014.

3 BESTANDSSITUASJONEN FOR ØYEPÅL

Øyepål er en kortlevd fisk som blir kjønnsmoden ved 2 års alderen. Inntil 20 % blir kjønnsmodne som ettåringer. Den gyter sannsynligvis kun en gang. Dette gjør at variasjoner i rekrutteringen har umiddelbar effekt på bestandsutviklingen.

ICES gir råd om øyepål to ganger i året, om høsten og om våren. Høsten 2013 anbefalte ICES et foreløpig TAC for øyepål i 2014 på 216 000 tonn. Siden Norge og EU ikke er blitt enige

om en forvaltningsplan er rådet basert på en MSY tilnærming i henhold til såkalt "escapement" strategi. I juni 2014 oppdaterte ICES dette rådet og anbefalte at fangstene ikke skulle overstige 108 000 tonn i 2014.

I oktober kom ICES med råd om at totalfangster av øyepål i 2015 ikke burde overstige 326 000 tonn. Dette rådet blir oppdatert i juni neste år. Rekrutteringen i 2014 er eksepsjonelt god og har aldri før vært målt på et høyere nivå. Samtidig er usikkerheten for fremregning av bestanden meget stor. I henhold til MSY $B_{\text{escapement}}$ strategien ville TAC bli nesten 1,1 million tonn. ICES har derfor valgt å ta inn førevar tilnærming i anbefalingen, som er basert på at F ikke skal overskride 0,6.

4 FORSLAG TIL REGULERING AV FISKET ETTER ØYEPÅL I 2015

Sett i lys av rådet fra ICES forventes det at norsk øyepålkvote blir høy i 2015. Fiskeridirektøren anbefaler at fisket i utgangspunktet reguleres med hensyn til å redusere uønsket bifangst. Dette innebærer at et direkte fiske begrenses til en periode i sommerhalvåret og ut på høsten. I 2014 er fisket tillatt i perioden fra og med 1. april til og med 31. oktober. Fiskeridirektoratet påpeker at det er økende sannsynlighet for innblanding av annen fisk som sild og makrell i slutten av denne perioden.

Det legges imidlertid vekt på at både Kystvakten og Fiskeridirektoratet overvåker dette fisket og kan ta i bruk områdestengninger dersom innblanding av annen fisk eller yngel blir fremtredende.

Fiskeridirektøren foreslår at et direkte fiske etter øyepål begrenses til perioden fra og med 1. april til og med 31. oktober 2015.

Fiskeridirektoratet vurderer det ikke som nødvendig å innføre kvotereguleringer på fartøynivå hvis den norske kvoten blir stor. Dette vurderes i samarbeid med næringen når norsk kvote foreligger. Samme gjelder for eventuell norsk kvote i EU sonen.

Det foreslås likevel at Fiskeridirektoratet gis hjemmel til å fastsette maksimalkvoter på fartøynivå tilsvarende som inneværende år og at Fiskeridirektoratet gis myndighet til å stoppe fisket når den nasjonale kvoten er beregnet oppfisket.

Kvotene for både kolmule og øyepål blir etter alt å dømme store i 2015. De fartøy som har rettigheter til å delta i dette fisket vil derfor ha maksimalkvoter i begge arter.

Fiskeridirektoratet ser derfor ikke grunn til å tillate at kolmule skal kunne tas som bifangst i øyepålfisket eller omvendt, med mindre fartøyene har kvotemessig dekning for slik bifangst. De fartøy som planlegger å fiske begge artene bør kunne sette av nødvendig kvantum for å dekke for eventuelle bifangster.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre bestemmelsen om at det ikke skal være tillatt med bifangst av øyepål i kolmulefisket med mindre fangsten av øyepål kan avregnes mot fartøyenes øyepålkvote.

4.1 PÅBUD OM BRUK AV SORTERINGSRIST

Påbud om bruk av sorteringsrist i fiske etter øyepål og kolmule har vært gjeldende siden 1. mai 2010. Ved innføring av dette påbudet ble det samtidig åpnet for en midlertidig dispensasjonsordning på gitte vilkår. Dispensasjon kunne gis til mindre fartøy som ikke har maskinkraft nok til å benytte de ordinære kolmuletrålene, samt til fartøy som er utstyrt for produksjon av fisk til konsum og som kan dokumentere en driftsform som innebærer at de i perioden 2007 – 2009 har levert fisk til konsum i kombinasjon med direktefiske etter kolmule og øyepål. Fra 2014 ble denne adgangen endret til å gjelde fartøy som er utstyrt for produksjon av fisk til konsum. Det er en forutsetning at konsumfisken tas vare på. Med konsumfisk forstås de arter som er omfattet av forbudet i forskrift om utøvelse av fisket i sjøen (utøvelsesforskriften) § 49 første ledd.

I 2014 er det gitt 8 slike dispensasjoner til fartøy som produserer fisk til konsum i kombinasjon med et direktefiske etter øyepål og kolmule. Dispensasjonene ble gitt på vilkår blant annet av at konsumfisk (torsk, hyse og sei) skulle tas vare på og at den ble landet og omsatt til konsum. Det ble gjort spesielt oppmerksom på at utøvelsesforskriftens § 49 andre ledd ikke kom til anvendelse, slik at det i fiske uten bruk av sorteringsrist ikke var tillatt å fiske eller lande sei til oppmaling. Fangst på sluttseddel av kvantum (tonn) av ulike fiskearter landet til mel og oljeproduksjon i industritrålfisket med småmasket trål per 24. oktober 2014 indikerer at det er landet et relativt lavt kvantum sei til oppmaling dette året. Hovedgrunnen til dette ligger mest sannsynlig i at det ikke var tillatt å lande sei til oppmaling for fartøy som var gitt dispensasjon til å slippe å bruke sorteringsrist. Disse fartøyene ble da nødt til å produsere, lande og omsette sei til konsum. Registrert bifangst av sei antas å være av en slik kvalitet at den ikke kunne anvendes til konsum.

Fiskeridirektøren foreslår et generelt påbud om bruk av sorteringsrist i fisket etter øyepål og kolmule. Videre at ordningen med dispensasjon fra bruk av sorteringsrist avvikles, og erstattes med en ordning der fartøyer som er egnet, bemannet og utstyrt for produksjon av fisk til konsum ikke er omfattet av det generelle påbudet. En klar forutsetning for en slik ny ordning er at konsumfisk (torsk, hyse og sei) blir tatt vare på og at den blir landet og omsatt til konsum. Samtidig foreslås det å oppheve utøvelsesforskriften § 49 andre ledd, slik at det ikke blir tillatt å ha 5 % sei til oppmaling.

Fiskeridirektøren foreslår i den nye ordningen også å videreføre prosedyrene for eventuell landing av fangst i utlandet slik denne har vært formulert i dispensasjonsordningen for 2014.

Fiskeridirektoratet har sammenlignet hal kontrollert av Kystvakten i 2013 hvor det ikke er benyttet sorteringsrist opp mot sluttseddeldata for de samme fartøy. Denne sammenligningen viser en gjennomsnittlig fangstfordeling på 53,06 % øyepål og 30,77 % kolmule. Sluttsedlene fra leverte fangster for de samme fartøyene viser derimot en gjennomsnittlig fangstfordeling

for de samme artene på 68,12 % øyepål 19 % kolmule. Tilsvarende sammenligning for sei viser at det gjennomsnittlig er 3,46 % sei i kontrollerte hal, mens det på tilsvarende sluttsedler er registrert 0,71 % sei.

Dette gir en indikasjon på at fangst registrert på sluttseddel ikke samsvarer med faktisk fangstsammensetning på tank. I ovenfor nevnte sammenligning er det ført omtrent 11 % mindre kolmule og 15 % mer øyepål på sluttsedlene under levering av blandingsfangster fra fartøy som har dispensasjon til å fiske øyepål og kolmule uten rist. Sammenligningen viser også at registrert kvantum sei reduseres med nesten 3 %.

Fiskeridirektoratet og Kystvakten vil med denne bakgrunn følge opp dette fisket for å dokumentere og evaluere fangstsammensetningen. Dersom det skulle foreligge gjennomgående avvik mellom registrert og faktisk fangstsammensetning vil Fiskeridirektoratet vurdere å innføre nye tiltak for å bøte på problemstillingen.

Fiskeridirektoratet vil også vurdere kriteriene for stenging og åpning av fiskefelt med tanke på å kunne stenge fiskefelt ved for høy innblanding av konsumfisk under gjeldende minstemål i dette fisket.